

E-WAP

RPW/69088/2018 P
Data:2018-11-23

Ministerstwo Cyfryzacji
00-060 Warszawa
Królewska 27

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2018 -11- 23
ZAL. 2	NR .....

Warszawa, 2018-11-23

BM-WOP.073.5.2018

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

INFORMACJA

Pismo

Treść pisma w załączeniu

Załącznik:

1. odp. do Rzecznika Praw Obywatelskich.(2834755_2949900).pdf

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2018-11-23T06:35:00.703Z

Podpis elektroniczny

Warszawa, dnia 22 listopada 2018 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER CYFRYZACJI

Marek Zagórski

BM-WOP.073.5.2018

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Dot. pisma z 24 października br. (VII.602.40.2018.JZ)

Szanowny Panie Rzeczniku,

kilka miesięcy temu, biorąc pod uwagę rosnące zainteresowanie obywateli usługami cyfrowymi oraz zbliżające się wówczas wybory samorządowe, Ministerstwo Cyfryzacji wraz z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Państwową Komisją Wyborczą postanowiło zmodernizować wadliwie działającą e-usługę wnioskowania o wpis do rejestru wyborców oraz dostosować do zmienionego porządku prawnego usługę zgłaszania głosowania korespondencyjnego. Zmodernizowane e-usługi: *Wpisz się do rejestru wyborców* i *Zgłoś zamiar głosowania korespondencyjnego* zostały udostępnione, wraz z ich opisami, na portalu obywatel.gov.pl.

Z usługi *Zgłoś zamiar głosowania korespondencyjnego* do 2 listopada 2018 r. skorzystało 160 osób, które przestały wnioski do 92 urzędów. Z wrywkowych badań przeprowadzonych przez Ministerstwo Cyfryzacji wynika, że wnioski dotarły do urzędów i były przez nie realizowane. Łącznie z obu usług do 2 listopada 2018 r. skorzystały 47 752 osoby. Do 21 października br. przez platformę ePUAP wniosek o wpis do rejestru wyborców złożyło 46 551 osób. Z tego 43 205 osób złożyło wniosek o wpis do rejestru w terminie gwarantującym jego rozpatrzenie jeszcze przed I turą wyborów samorządowych (3 dni).

Przygotowanie usług oparto na obowiązujących aktach prawnych, tj.:

- ustawie - Kodeks wyborczy¹;

---

¹ Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (t.j.: Dz. U. z 2018 r. poz. 754 ze zm.)

- Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze².

Zgodnie z art. 19. § 1. Kodeksu wyborczego:

„Wyborcy stale zamieszkali na obszarze gminy bez zameldowania na pobyt stały wpisywani są do rejestru wyborców, jeżeli złożą w tej sprawie w urzędzie gminy pisemny wniosek. Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia oraz numer ewidencyjny PESEL wnioskodawcy. Do wniosku dołącza się:

- 1) kserokopię ważnego dokumentu stwierdzającego tożsamość wnioskodawcy;*
- 2) pisemną deklarację, w której wnioskodawca podaje swoje obywatelstwo i adres stałego zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”*

Zatem wniosek udostępniony w e-usłudze był (i jest) kompletny.

Zgodnie natomiast z art. 20. ustawy:

„§ 1. Decyzję o wpisaniu lub o odmowie wpisania do rejestru wyborców osoby, o której mowa w art. 19, wydaje wójt, w terminie 3 dni od dnia wniesienia wniosku. Decyzję o odmowie wpisania do rejestru wyborców, wraz z uzasadnieniem, niezwłocznie doręcza się wnioskodawcy.

§ 2. Wójt przed wydaniem decyzji, o której mowa w § 1, jest obowiązany sprawdzić, czy osoba wnosząca wniosek o wpisanie do rejestru wyborców spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze danej gminy.”

Po przesłaniu wniosku do urzędu gminy, przy wykorzystaniu platformy ePUAP, obywatel otrzymuje Urzędowe Poświadczenie Przedłożenia (UPP). Oznacza to, że jego korespondencja została skutecznie dostarczona na Elektroniczną Skrzynkę Podawczą urzędu, którą urząd ma obowiązek posiadać i obsługiwać.

Od tego momentu gmina ma 3 dni na realizację wniosku³, w tym na sprawdzenie, czy wnioskujący spełnia warunki stałego zamieszkania pod wskazanym adresem. Przepis nie wskazuje w jaki sposób dokonuje się sprawdzenia. Kodeks wyborczy nie precyzuje listy dokumentów, które należy gminie przedstawić. Urzędy gmin mogą w różny sposób sprawdzać, czy osoby wnoszące wnioski o wpisanie do rejestru wyborców spełniają warunki stałego zamieszkania na obszarze danej gminy. Jeśli oczekują przedstawienia

---

² Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze (Dz. U. z 2017 r. poz. 1316)

³ Data uwidoczniła na UPP to w zasadzie data dotarcia wniosku do urzędu, dlatego ostatnie wnioski o dopisanie do spisu wyborców, przed wyborami 21 października, mogły zostać wysłane do 16 października.

Pismo jest zgodne z wymaganiami WCAG 2.0 dla systemów teleinformatycznych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, określonymi w załączniku nr 4 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 poz. 2247)

jakichś dokumentów, mogą wezwać obywateli do ich przedłożenia (również przez ePUAP). Jednocześnie warto jeszcze raz podkreślić, że zgodnie z cytowanymi wyżej przepisami Kodeksu Wyborczego, właściwy organ ma trzy dni na wydanie decyzji, a w przypadku wydania decyzji o odmowie wpisania do rejestru wyborców organ ma obowiązek niezwłocznego poinformowania o tym obywatela. Zatem dopełnienie przez organy obowiązków wynikających z Kodeksu Wyborczego pozwoliłoby zdecydowanej większości wyborców, którzy złożyli wnioski do 16 października włącznie, na wcześniejsze (jeszcze przed I turą wyborów) uzyskanie informacji o podjętej decyzji w sprawie złożonego przez nich wniosku.

Warto zwrócić uwagę, że platforma ePUAP, Profil Zaufany i podpis zaufany umożliwiają bezpieczną komunikację obywatela z administracją publiczną w różnych sprawach, w tym w zakresie przesyłania do urzędów gmin wniosków o wpis do rejestru wyborców. Procedowanie przesłanego przez obywatela wniosku, tak jak to ma miejsce w przypadku wielu innych e-usług administracji, realizowanych przy wykorzystaniu platformy ePUAP, leży już natomiast po stronie gminy.

Do Ministerstwa Cyfryzacji wpłynęło kilkanaście skarg od obywateli na realizację ich wniosków o dopisanie do rejestru wyborców w miejscu stałego przebywania. W pierwszej kolejności dotyczyły one sytuacji, w których obywatele dowiadawali się o braku możliwości głosowania w lokalu wyborczym. Wskazuje to na brak rozpatrzenia wniosku i kontaktu w sprawie ewentualnego uzupełnienia wniosków oraz o braku wydania decyzji pozytywnej lub odmownej. W tych przypadkach obywateli informowano o przysługujących im środkach odwoławczych.

Przedstawione przez Pana Rzecznika przykłady potwierdzają powyższą sytuację. Urzędy, które nie obsłużyły złożonych wniosków, wskazywały na ich niekompletność, wprowadzając tym samym użytkowników w błąd (w kontekście brzmienia art. 19 Kodeksu wyborczego).

Urzędy te nie sprostają wymogom elektronicznej administracji i Kodeksu Wyborczego □ nie rozpatrzyły w ustawowym terminie wniosków złożonych drogą elektroniczną, nie poinformowały o tym obywateli, nie dając im szans na ewentualne przedłożenie dodatkowych dokumentów (w sytuacji gdy gmina zamierzała potwierdzić fakt zamieszkiwania na jej terenie właśnie w ten sposób), nie poinformowały obywateli o podjętych w ich sprawach decyzjach. Decyzje te były wydawane już po dniu wyborów, bez zachowania trzydniowego terminu.

Wyciągając wnioski z zaistniałej sytuacji, Ministerstwo Cyfryzacji podjęło prace nad rozbudową systemu ePUAP o moduł umożliwiający sprawdzenie stanu sprawy przez użytkownika oraz nad rozwiązaniami, które ułatwią gminom analizę posiadanych danych.

Pismo jest zgodne z wymaganiami WCAG 2.0 dla systemów teleinformatycznych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, określonymi w załączniku nr 4 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 poz. 2247)

Ponadto, przed drugą turą wyborów, zwiększyliśmy działania informacyjne i rozszerzyliśmy opis usługi Wpisz się do rejestru wyborców na portalu obywatel.gov.pl, podkreślając fakt, iż po złożeniu wniosku podlega on rozpatrzeniu przez gminę:

Wysłanie wniosku nie oznacza wpisania do rejestru wyborców.

Decyzję o wpisaniu (lub odmowie wpisania) do rejestru wyborców urząd podejmie w ciągu 3 dni od złożenia wniosku. Urząd w tym czasie zweryfikuje twoją deklarację. Urzędnik może odmówić wpisania cię do rejestru wyborców — jeśli uzna, że nie mieszkasz tam, gdzie deklarujesz. Dostaniesz wtedy pisemną odmowę. W takiej sytuacji możesz złożyć skargę.

Mając na uwadze zbliżający się rok, w którym odbędą się wybory do Parlamentu Europejskiego i wybory parlamentarne, zorganizujemy spotkanie z właścicielami biznesowymi procesu – Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji i Krajowym Biurem Wyborczym – w sprawie ewentualnego doprecyzowania procesów wspierających procedury wyborcze.

Z wyrazami szacunku,

Marek Zagórski

Minister Cyfryzacji

/podpisano elektronicznie/

Pismo jest zgodne z wymaganiami WCAG 2.0 dla systemów teleinformatycznych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, określonymi w załączniku nr 4 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 poz. 2247)